

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **Ing. T. M.**, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2014, čj. 474260/2014, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 45 A 18/2015, v řízení o námitce podjatosti uplatněné žalobcem podáním ze dne 14. 1. 2016,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Praze Mgr. Jitka Zavřelová, JUDr. Olga Stránská, JUDr. Věra Šimůnková, JUDr. Milan Podhrázký, Mgr. Petr Šuránek, JUDr. Dalila Marečková a Mgr. Tomáš Kocourek **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 45 A 18/2015.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jeho žádost o nahlížení do restitučního spisu. Žalobu původně podal u Krajského soudu v Praze, který věc postoupil Městskému soudu v Praze. Ten však s postoupením nesouhlasil. Následně rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 30. 6. 2015, čj. Nad 74/2015 - 75 o příslušnosti Krajského soudu v Praze.

[2] Krajský soud žalobce poučil o složení senátu přípisem ze dne 3. 11. 2015, žalobci doručenému dne 6. 11. 2015. Dne 14. 1. 2016 žalobce zaslal krajskému soudu přípis nazvaný „námitka podjatosti Krajského soudu v Praze – přetrvávající průtahy v řízení“. V něm vznáší námitku podjatosti všech soudců správního úseku krajského soudu. Podjatost odvozuje ze tří skutečností.

[3] Za prvé, ve věci trvají víc jak rok a půl průtahy. Ty jsou zaviněny nesprávným posouzením senátu krajského soudu ve věci kompetence. Mgr. Zavřelová je přitom specialistkou na kompetenční spory (v minulosti pracovala jako neformální tajemník zvláštního kompetenčního senátu a rovněž k tématu i publikuje). Proto její postup vnímá žalobce jako účelový, mající za cíl vyvolat průtahy. Jelikož podstatou projednávaného sporu je otázka existence žalobcova „právního zájmu“, díky průtahům v řízení postupně slábnou jeho šance ve sporu uspět. Předpokládá, že se jedná o účelovou strategii soudců správního úseku. Pokud mu nebude umožněno nahlédnout do restitučního spisu, nezíská důkazy o nezákonném postupu soudkyň Mgr. Stránské a JUDr. Píšové, které v minulosti rozhodly neoprávněně o restituci rozsudkem ze dne 24. 10. 2002, čj. 44 Ca 146/2002 - 68. Zcela očividnou snahou soudců správního úseku dle žalobce je, aby ve věci neuspěl a nemohl tak v budoucnu poukazovat na špatnou práci obou soudkyň.

[4] Za druhé, v jiné věci žalobce soud vydal rozhodnutí, které je nedostatečně odůvodněné. Jelikož povinnost odůvodnit rozhodnutí je dána zákonem, byl žalobce nucen podat podnět k podání kárné žaloby. Tím, že tento podnět podal, si „*obrazně řečeno podřezal větev u Krajského soudu v Praze*“, neboť je nesporné, že v tuto chvíli nemůže být u tohoto soudu s žádným sporem úspěšný.

[5] Za třetí, žalobce vytýká nedostatky rozvrhu práce krajského soudu. Věci nejsou přidělovány předvídatelným způsobem, což porušuje právo na zákonného soudce.

[6] Na závěr svého podání navrhuje, aby z důvodu vyloučení všech soudců Krajského soudu v Praze byla věc delegována k jinému krajskému soudu.

[7] Všichni soudci krajského úseku se k námitce podjatosti shodně vyjádřili, že ve vztahu k věci, účastníkům a jejich zástupcům nejsou v poměru, pro který by mohl být dán důvod k pochybám o podjatosti. Veškeré osoby, které v dané věci vystupují, jsou jim známy toliko z úředního styku, aniž by jejich vztah k nim byl jiný, než zcela neutrální. Konkrétně k postupu v této věci soudci uvedli, že zde bylo postupováno v souladu s právními předpisy a rozhodováno v přiměřených lhůtách. Dále uvedli, že úvahy žalobce o strategii soudců správního úseku směřující k tomu, že by nemohl být ve svých věcech úspěšný, jsou pouhou ničím nepodloženou spekulací.

[8] Věc byla u Nejvyššího správního soudu přidělena k projednání prvnímu senátu, jejichž podjatost žalobce rovněž namítl. Jiný senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 10. 3. 2016, čj. Nao 45/2016 - 123 žádné důvody zakládající podjatost soudců prvního senátu neshledal.

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že není žádný důvod k vyloučení soudců senátu 45 A Krajského soudu v Praze z projednávání a rozhodnutí věci vedené pod sp. zn. 45 A 18/2015.

[10] Při posouzení důvodnosti námítky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.), podle kterého jsou soudci „*vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“ Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. „*účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*“

[11] Žalobce jako první důvod podjatosti uvádí průtahy v řízení. Aniž by Nejvyšší správní soud hodnotil otázku průtahů v řízení před krajským soudem, není z žádných okolností zřejmé, že by (ne)činnost krajského soudu byla jakkoliv zaměřena proti žalobci, jinými slovy nic neukazuje na to, že by ze způsobu vedení řízení šlo cokoli usuzovat ohledně poměru soudců k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, či pochybovat o jejich nepodjatosti. Kromě ničím nepodložené spekulace o záměrnosti údajných průtahů tak žalobce de facto nesouhlasí s tím, jakým způsobem je řízení před krajským osudem vedeno. V takové situaci ovšem platí dikce zákona, dle které okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci, nejsou

důvodem k vyloučení soudce. Pokud se přitom žalobce domnívá, že dochází k průtahům řízení, má k dispozici jiné, k tomu přímo určené, procesní prostředky.

[12] Ani druhý důvod pro vyslovení podjatosti není opodstatněný. Skutečnost, že žalobce podal podnět ke kárnému řízení se soudci, by sice teoreticky mohla způsobit jejich podjatost, není tomu tak ale automaticky. Naopak k závěru o podjatosti by musely být zřejmé další indicie o tom, že podaný podnět soudce ovlivnil natolik, že je již možné pochybovat o tom, že může rozhodovat nestranně. Žádné takové indicie však v projednávaném případě nejsou. Konstatování podjatosti pouze na základě žalobcem uplatněného podnětu k podání kárného návrhu by de facto z podnětu učinilo nástroj, kterým by kterýkoliv účastník mohl docílit vyřazení mu z jakéhokoliv důvodu nevyhovujícího zákonného soudce z projednávání věci. Takový výklad je zjevně absurdní. K samotnému podnětu by muselo nastoupit ještě něco více, což v projednávaném případě nenastoupilo.

[13] Stejně platí i pro poslední námitku, poukazující na nesprávný rozvrh práce krajského soudu. Z námítky nelze nikterak dovést, jak by mohla souviset s možnou podjatostí soudců. Nedostatky v rozvrhu práce jsou obecně jistě možné, jistě právně relevantní, nelze z nich ale bez dalšího dovozovat podjatost rozhodujících soudců. Případně nesprávný rozvrh práce totiž sám o sobě neznamena ohrožení nestrannosti rozhodujících soudců. Naopak je to problém týkající se práva na zákonného soudce, k jehož případné ochraně slouží opravný prostředek spočívající v kasační stížnosti z důvodu zmatečnosti řízení spočívající v tom, že ve věci byl soud nesprávně obsazen dle § 103 odst. 1 písm. c).

[14] Lze tedy uzavřít, že u žádného ze soudců uvedených ve výroku není dán důvod k jejich vyloučení. Ke všem žalobcem uplatněným důvodům podjatosti lze obecně uvést, že se domáhat řádného postupu soudu jistě lze, k tomu však slouží opravné prostředky, nikoli námitka podjatosti. Stejně tak platí, že soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlnosti postupu soudce v řízení (viz např. usnesení ze dne 20. 3. 2014, čj. Nao 112/2014 - 53, ze dne 28. 11. 2013, čj. Nao 87/2013 - 78, nebo náleží Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

[15] Nejvyšší správní soud proto o námitce podjatosti vůči soudcům senátu 45 A Krajského soudu v Praze rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[16] V důsledku tohoto způsobu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu odpadá nutnost rozhodovat o delegaci nutné (§ 9 odst. 1 s. ř. s.). Je tomu tak proto, že v důsledku přednostního rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené žalobcem a nevyločení uvedených soudců z projednávání a rozhodování předmětné věci nenastala situace, že by pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nebylo možno sestavit senát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2016

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu

: